

číslo 33
apríl 2010 / máj 2010

Za koľko by ste kúpili Zem?

Keby bola naša planéta produktom, viete, koľko by stála? V roku 1997 sa hovorilo o sume tridsaťtri biliónov dolárov (pre porovnanie: tento výsledok predstavoval vtedy 1,8-násobok hrubého národného produktu). Že si takéto niečo neviete predstaviť? Takzvaná ekologická ekonómia sa posledné roky v eurách a centoch snaží vyjadriť hodnotu našej Zeme, prácu včiel, funkciu koralových útesov. Tak napríklad tráva (trst obyčajná), ktorá lemuje brehy jazier, funguje okrem iného ako prírodná čistiareň vody. Vedci vypočítali, že táto prírodná čistička oproti technickej ročne ušetrí na nákladoch 7,7 milióna €. Je to však len hodnota, nie cena. A to je problém. Ekologickí ekonómovia sa snažia venovať otázke, ako vyjadriť cenu Zeme a jej ekosystémov tak, aby sa premietla do účtovných uzáverok firiem a spotrebiteľských cien. Tak napríklad havária tankera Exxon priniesla HDP štátu Aljaška pozitívnu bilanciu miliardy dolárov. Nebolo by oveľa férovejšie započítavať do tejto bilancie aj straty na produktoch a službách prírody, ktoré havária spôsobila? Ak vás tento podnet na revolúciu v ekonomickom myslení zaujal, môžete zísť ešte ďalej a k výslednej cene pripočítať ešte cenu emocionálneho a estetického zážitku, ktorú pre vás

príroda a Zem má. Koľko by teda stála Zem?

Keby bola Zem a hlavne klimatická zmena politická strana, mala by na Slovensku vo voľbách veľký potenciál. Má svojich priaznivcov. Má svojich nepriateľov. Ale väčšinu tvoria ľudia, ktorí ju ignorujú. Vôbec sa o ňu nezaujímajú, nevedia o nej, nepoznajú ju. Práve presvedčenie týchto ľudí by bolo alfou a omegou jej úspechu alebo neúspechu vo voľbách. Priznajme si, čo vieme o výsledkoch summitu v Kodani zo slovenských médií? Vieme, že sudánsky premiér prirovnal jeho dôsledky k holokaustu? Venezuelská delegátka si rozrezala dlaň? Priznajme si, že toho veľa nevieme nielen o summite v Kodani, ale ani o klimatickej zmene ako takej. Čo znamená optimálny plán na záchranu – nepripustiť oteplenie o viac ako dva stupne? Je to ideálne a posledné riešenie? Alebo je celé haló okolo klimatickej zmeny fabulácia a manipu-

lácia v rukách vlád a korporácií? Mat politický názor je samozrejmosť. Ešte aj posledný „nik-toš“ vie, koho by volil. Mat názor na boj s klimatickou zmenou je na Slovensku skôr raritou. Jar nám dáva chuť pracovať okolo seba, a hlavne na sebe. Prináša energiu na zmenu. Čo keby sme si okrem záväzkov chodiť pravidelne do fitka, ísť v júni voliť a mnohých iných dali aj záväzok zaujať vlastné stanovisko voči klimatickej zmene postavené na naštudovaných argumentoch a informáciách? Nie je to ľahká úloha.

Či veríte na samoliečivú silu našej planéty alebo neodvratiteľnú katastrofu ľudstva, či viete, akú hodnotu má pre vás Zem alebo ju ešte len prepočítavate, dúfame, že v tomto čísle BLF newslettera nájdete informácie, aby ste sa k výsledkom svojho hlasovania o klimatickej zmene a výpočte ceny Zeme mohli aspoň o kúsok priblížiť.

Janka Ružická

Obsah:

str. 2	Aktuality
str. 3	Príhovor nového prezidenta BLF
str. 4 - 7	Klimatická zmena
str. 8 - 9	Via Bona Slovakia 2009
str. 10 - 11	Konferencia 2010

editor

Michal Kišša
michal.kissa@nadaciapontis.sk

redakčná rada

Janka Ružická
Lenka Surotchak
Beata Hlaváčková

grafika, dtp a tlač

Alius, chránená dielňa
Hrabová 16, 971 01 Prievidza
www.alius.sk, alius@alius.sk

vydáva

Nadácia Pontis
Zelinárska 2, 821 08 Bratislava 2
www.nadaciapontis.sk
pontis@nadaciapontis.sk

tlačené na recyklovanom papieri

členovia BLF

SSE – nový člen BLF

Novým členom BLF sa od marca stala spoločnosť Stredoslovenská energetika, ktorá pôsobí v stredoslovenskom regióne a podniká v oblastiach dodávky, nákupu a výroby elektrickej energie. Na Slovensku zamestnáva 1 798 ľudí. V oblasti trvalo udržateľného rozvoja spoločnosť nasleduje politiku materskej spoločnosti EDF, ktorá kladie dôraz na 3 výzvy - v oblasti environmentálnej a sociálnej politiky, riadenia a dialógu.

Spoločnosť kladie veľký dôraz na obojstranný dialóg. Pravidelne organizuje raňajky s generálnym riaditeľom, pri ktorých môžu zamestnanci komunikovať za okrúhlym stolom priamo s generálnym riaditeľom o témach, ktoré si zvolia. SSE má dlhodobú tradíciu v sociálnej starostlivosti o zamestnancov a ich rodiny. Získala napríklad 3. miesto v súťaži Zamestnávateľ ústretový k rodine, v kategórii Rodinná politika. Neoddeliteľnou súčasťou CR stratégie je zodpovednosť voči zákazníkom a poskytovanie informácií o racionálnom využívaní elektrickej energie na stránke www.setrimespoluelektro.sk. Zákazník na nej nájde množstvo zaujímavých rád, tipov a informácií o možnosti úspor. Podporu komunity realizuje spoločnosť aj cez svoj fond. Ten realizuje časť svojich filantropických aktivít prostredníctvom súťaže zamestnancov Jazdím bez nehôd. Na konci súťaže majú zamestnanci možnosť spolurozhodovať o podpore projektov neziskových organizácií so zameraním na ochranu zdravia, rozvoj nemotorovej dopravy alebo rozvoj dopravných ihrísk.

Rešpektovanie a ochrana životného prostredia patrí medzi najsledovanejšie oblasti v rámci činností SSE. Prevencia pred možnými negatívnymi vplyvmi činností SSE na prírodu je súčasťou jej dlhobohdej stratégie. V oblasti ochrany životného prostredia realizuje SSE množstvo akcií, rekonštrukčných prác a opráv, ktorých cieľom je minimalizovať záťaž na životné prostredie vplyvom prevádzkovaní elektrických zariadení. Realizácia ekologických opatrení aplikovaných v SSE je podporená úzkou spolupracou so štátnymi orgánmi, organizáciami, nadáciami a záujmovými združeniami v oblasti ochrany životného prostredia.

Nový ekomobil

Jedným z hlavných pilierov CR stratégie spoločnosti T-Mobile Slovensko je ochrana životného prostredia. V apríli do portfólia produktov zaradila mobilný telefón Sony Ericsson Elm, ktorý je súčasťou konceptu Greenheart. Recyklovaný plastový kryt, žiadne olovo a menej chemikálií, elektronický návod a nabíjačka s nízkou spotrebou na úsporu energie. Aj zaradením tohto prístroja do svojej ponuky spoločnosť napĺňa prísľub zodpovedného podnikania v oblasti šetrenia životného prostredia.

Súťaž Najlepší nápad

Západoslovenská energetika, a.s., sa už po tretej raz rozhodla priblížiť problematiku ekológie našej planéty deťom študentom stredných škôl v rámci Dňa Zeme. V tomto roku sa rozhodli prepojiť osvetu s interaktívnym zapojením stredných škôl, ktoré súťažajú v projekte Najlepší nápad. Úlohou študentov je vytvoriť biznis nápad na „zelenú tému“. Cieľom iniciatívy je rozvíjať podnikavosť mladej generácie a podporiť tvorbu študentských biznis nápadov v spolupráci s Uni2010.

Prečo robiť dobro?

Často sa stretávam s názorom, že spoločnosti by mali konať dobro, pretože im to prináša prospech. Že spoločnosti, ktoré rozvíjajú programy v oblasti zodpovedného podnikania dosahujú dobré výsledky, prípadne, že zodpovedné podnikanie je dobrou dlhodobou investíciou, ktorá zvyšuje ziskovosť. Tieto a podobné argumenty v zásade hovoria, že spoločnosti by mali konať dobro preto, lebo sa im to oplatí. Dovoľte mi, aby som o tomto názore zapochyboval.

Som presvedčený o tom, že prospech, ziskovosť alebo publicita by nemali byť hlavnými dôvodmi pre robenie dobrých skutkov. Dáte niečo chudákovi na ulici preto, lebo z toho máte nejaký úžitok? Pomáhate slepým prejsť cez ulicu preto, že za to niečo dostanete? Predstavme si, že by každý, kto pomôže slepcom cez ulicu, dostal za to peniaze. Takáto pomoc by prirodzene stratila svoju morálnu hodnotu a stala by sa obyčajným obchodom. Prípadne si predstavme, že povinnosť pomôcť slepým prejsť cez ulicu by vyplývala zo zákona a každý, kto by tak neurobil, by nedostal peniaze, ale pokutu. Iste ani takáto pomoc by nemala morálnu hodnotu a zmenila by sa len na jednu z mnohých vynútených povinností.

Som presvedčený, že konanie jednotlivca alebo spoločnosti sa z morálneho pohľadu stáva dobrým, iba ak vychádza zo správnych pohnútok. Ak sa nerobí pre zisk, kvôli propagácii alebo z povinnosti, ale preto, že ide o správnu vec. Tento princíp by mal byť základným kameňom a kľúčovou hodnotou celého spoločensky zodpovedného podnikania a mal by byť súčasťou našich hodnôt, našej identity, našej firemnej kultúry - toho kým sme.

Členovia BLF si tento princíp jasne uvedomujú, čo potvrdzuje množstvo projektov nominovaných na cenu Via Bona. Členovia BLF chápu, že spoločensky zodpovedné podnikanie je o do-

držíavaní a prekračovaní štandardov a povinností, že je o napĺňaní očakávaní spoločnosti, komunity i jednotlivcov. Jednou z oblastí, kde je takýto prístup obzvlášť dôležitý, je ochrana životného prostredia.

Členovia BLF sú v tejto oblasti aktívni už mnoho rokov a iniciovali početné environmentálne programy a projekty. Pre BLF je preto výzvou podeliť sa o skúsenosti, tam kde je to možné vytvárať synergie, ale aj inšpirovať, motivovať a angažovať ďalších s cieľom maximalizovať vplyv takýchto projektov.

Ochrana životného prostredia je možno najväčšou výzvou a najdôležitejšou oblasťou v rámci spoločensky zodpovedného podnikania. Na jednej strane si často vyžaduje zásadné a komplexné zmeny fungovania spoločnosti spojené s prispôbovaním obchodných činností a riadenia spoločnosti. Na druhej strane výsledky nie sú vždy hmatateľné, pretože medzi najefektívnejšie spôsoby patrí znižovanie spotreby energií alebo produkcie odpadov.

Zvyšovanie energetickej efektívnosti, znižovanie produkcie CO₂ a odpadov, zmierňovanie a odstraňovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie, stanovovanie si náročných a merateľných cieľov a prijímanie konkrétnych opatrení, sú vyskúšanými a overenými spôsobmi riešenia environmentálnych problémov. Mali by sme robiť všetko preto, aby sme tieto ciele napĺňali. Nie však preto, že je to dobré pre podnikanie, ale preto, že je to správne.

Paolo Ruzzini

Prezident, Business Leaders Forum
Generálny riaditeľ a predseda predstavenstva, Slovenské elektrárne.

Paolo Ruzzini vedie Slovenské elektrárne od ich začlenenia do skupiny Enel v roku 2006. Je tiež oblastným manažérom závodov pre strednú a východnú Európu. Do skupiny Enel nastúpil v roku 2003 ako riaditeľ spoločnosti pre organizáciu a ľudské zdroje. Bol tiež členom predstavenstva Enel Distribuzione SpA a Enel Produzione SpA. Diplom z elektrotechniky získal na technickej univerzite v Miláne. Pred príchodom do skupiny Enel pôsobil v skupine Olivetti Group a na jej zahraničných pobočkách ako manažér plánovania a organizácie. V období 1992-1995 bol riaditeľom spoločnosti Olivetti pre ľudské zdroje, v roku 1995 prevádzkový manažér Olivetti Solutions (Olsy). Od roku 1996 do roku 1998 zastával pozíciu Solutions Managing Director pre spoločnosť Wang Laboratories Italy. V období 1999-2003 bol generálnym riaditeľom spoločnosti Getronics Solutions Italia SpA.

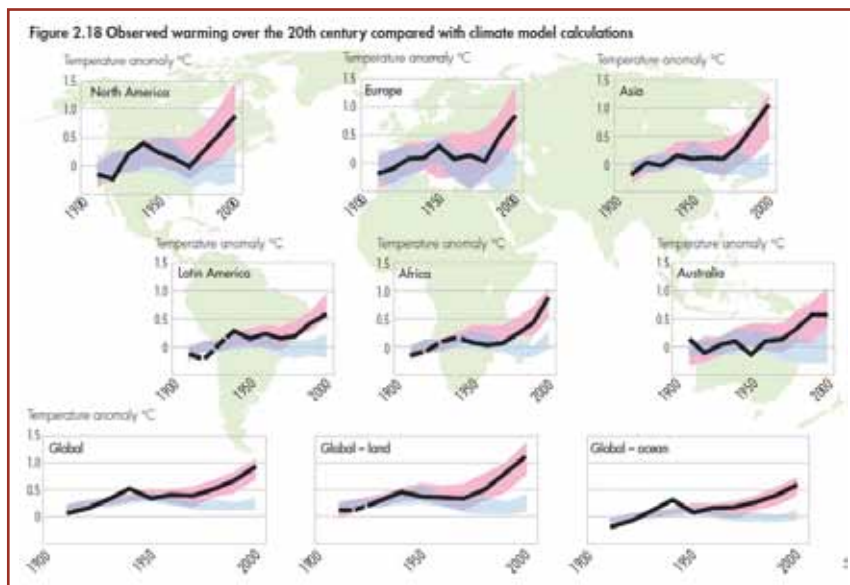
Klimatická zmena

Neprejde mesiac, niekedy týždeň, aby sa v svetovom spravodajstve neobjavila správa o extrémoch počasia. Horúčavy, víchrice, extrémne sneženie, prudké dažde. To všetko ako dôsledok klimatickej zmeny vedúcej ku globálnemu otepľovaniu. Podľa vedcov z IPCC jej hlavným dôvodom je človekom ovplyvnený rast skleníkového efektu atmosféry, spôsobený najmä emisiami oxidu uhličitého CO₂. Objavujú sa však aj hlasy skeptikov, ktoré hovoria, že zmeny počasia nesúvisia s činnosťou človeka.

Charakteristické pre obdobie posledného milióna rokov až po súčasnosť je striedanie ľadových a medziľadových dôb. Množstvo CO₂ v atmosfére kolísalo od 180 ppm (part per million) do 280 ppm (v medziľadových dobách). Zásah človeka do tejto rovnováhy bol dramatický: skokovo zvýšil koncentráciu CO₂ na 385 ppm a táto koncentrácia ďalej rastie tempom 2 ppm ročne. Podobne sa zvýšila koncentrácia ostatných skleníkových plynov (CH₄, N₂O, CFC...).

V priebehu posledného storočia sa priemerná teplota vzduchu na povrchu Zeme zvýšila globálne o 0,74 °C a v Európe takmer o 1 °C, čo je nezvyčajne rýchle oteplenie. Dvadsiate storočie bolo vlastne najteplejšie a 90. roky 20. storočia boli najteplejšie za posledných tisíc rokov. Tento trend otepľovania pokračuje: 11 najteplejších rokov podľa záznamov sa vyskytlo v priebehu ostatných 12 rokov. V roku 2007 sme aj na Slovensku zaznamenali teplotný rekord vyše 40 °C.

IPCC predpovedá, že do roku 2100 sa priemerná globálna teplota pravdepodobne zvýši o 1,8 až 4 °C – a v najhoršom prípade až o 6,4 °C –, pokiaľ svet niečo nevykoná na obmedzenie emisií skleníkových plynov. Hoci to nevyzerá ako veľká zmena, rozdiel 5 °C priemernej globálnej teploty predstavuje rozdiel medzi dnešnou teplotou a teplotou počas ostatnej doby ľadovej

Oteplenie klímy pozorované v 20. storočí a a porovnanie s klimatickými modelmi.

Zdroj: IPCC 2007

Vysvetlivky:

- Modely, ktoré počítajú len s prirodzenými faktormi
- Modely, ktoré počítajú s prirodzenými aj s antropogénnymi faktormi
- Pozorovania

pred cca 12 000 rokmi, kedy bola väčšina Európy pokrytá ľadom.

Klimatická zmena má už mnoho negatívnych dopadov, od zvýšenia teploty po zvýšenie morskej hladiny vplyvom rozpúšťania polárneho ľadu, častejších búrok a povodní, posun biotopov. Ak ľudstvo nebude konať, zmena podnebia pravdepodobne spôsobí stále väčšie poškodenie a naruší životné prostredie, ktoré je zdrojom potravy, surovín a ďalších životne dôležitých látok. To negatívne ovplyvní našu ekonomiku a môže destabilizovať spoločnosť na celom svete.

Slovník

IPCC – Medzivládny panel pre klimatickú zmenu (Intergovernmental Panel of Climate Change) je vedúcou organizáciou pre hodnotenie klimatickej zmeny, založený UNEP (United Nations Environment Programme) a WMO (World Meteorological Organization) s cieľom poskytnúť jas-

né vedecké stanoviská o súčasnom stave klimatickej zmeny a jej možných environmentálnych a sociálno-ekonomických dôsledkoch. Tisícny vedcov po celom svete spolupracujú s IPCC na dobrovoľníckej báze. V decembri 2007 získal Nobelovu cenu. www.ipcc.ch

Ppm – part per million, 1 ppm tiež znamená, že sa v 1 000 000 molekúl všetkých plynov nachádza 1 molekula príslušného plynu.

Klíma alebo **podnebie** (po grécky: κλίμα) – dlhodobý režim atmosférických dejov (počasí) určitého miesta alebo územia podmienený slnečným žiarením, povrchom, atmosférickou cirkuláciou, energetickou bilanciou systému Zem-atmosféra a ľudskými zásahmi.

Zmeny klímy (klimatické zmeny) – tento termín sa v minulosti používal pre všetky zmeny súvisiace s klímou; v súčasnosti podľa IPCC

(Medzivládneho panela pre klimatickú zmenu, www.ipcc.ch) sa takto nazývajú prevažne už len zmeny klímy prirodzeného charakteru, teda najmä zmeny v minulých geologických dobách Zeme.

Zmena klímy (klimatická zmena) – rozumieme iba tie zmeny v klimatických pomeroch, ktoré súvisia s antropogénne (človekom ovplyvneným) podmieneným rastom skleníkového efektu atmosféry od začiatku priemyselnej revolúcie (približne od r. 1750), ak ich vieme odlíšiť od zmien prirodzených. Od konca poslednej doby ľadovej (pred 12 tis. r.) sa menila do roku 1750 koncentrácia skleníkových plynov v atmosfére iba nepatrne, odvtedy sa zrýchluje prírastok všetkých skleníkových plynov v atmosfére okrem vodnej pary (H_2O iba nepatrne rastie).

Skleníkový efekt – atmosféra sa správa podobne ako steny skleníka, vpúšťa viditeľné svetlo a absorbuje odchádzajúcu infračervenú energiu, a tak udržiava vo vnútri teplo. Tento prírodný proces sa nazýva skleníkový efekt. Bez neho by bola priemerná globálna teplota Zeme $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$, zatiaľ čo teraz je $+15\text{ }^{\circ}\text{C}$. Aktivity človeka však zvyšujú množstvo skleníkových plynov v atmosfére, ktoré zosilňujú prírodný skleníkový efekt a následne spôsobujú oteplenie podnebia. Otepľovanie spôsobené človekom sa nazýva antropogénny alebo „zosilnený“ skleníkový efekt.

Skleníkové plyny

Vodná para H_2O – je hlavným skleníkovým plynom, zodpovedná za 2/3 prírodného skleníkového efektu. Molekuly vody zachytávajú v atmosfére teplo, ktoré Zem vyžaruje, a potom ho znovu vyžiaria všetkými smermi, pričom sa zohrieva povrch Zeme ešte predtým, než je teplo vyžiarené späť do vesmíru. Aktivity človeka nezvyšujú množstvo vody v atmosfére.

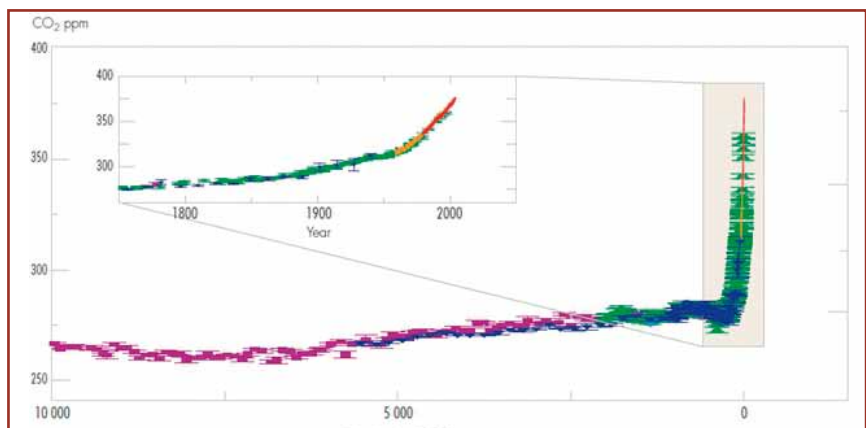
Oxid uhličitý CO_2 – je hlavným prispievateľom k antropogénnemu skleníkovému efektu. Globálne je jeho podiel na skleníkovom efekte viac ako 60 %, pričom v priemyselných krajinách tvorí

viac ako 80 % emisií skleníkových plynov. CO_2 môže zostať v atmosfére 50 – 200 rokov, v závislosti od toho, ako sa vracia späť do pôdy alebo oceánov.

Metán CH_4 – je druhým najdôležitejším skleníkovým plynom. Od začiatku priemyselnej revolúcie sa koncentrácia atmosférického metánu zdvojnásobila a prispela asi 20 % k umocneniu skleníkového efektu. V priemyselných krajinách je podiel

Fluórované skleníkové plyny – sú to jediné skleníkové plyny, ktoré sa nevyskytujú v prírode, ale boli vyvinuté človekom na priemyselné účely. Ich podiel na emisiách skleníkových plynov z priemyselných krajín je asi 1,5 %. Sú však mimoriadne účinné – môžu zachytiť teplo až 22 000-krát efektívnejšie ako CO_2 , navyše môžu zostať v atmosfére niekoľko tisíc rokov.

Kolobeh uhlíka – na Zemi je obmedzené množstvo uhlíka, ktorý je, podobne

Atmosférické koncentrácie CO_2 počas uplynulých 10 tisíc rokov
Zdroj: IPCC, 2007

metánu na emisiách skleníkových plynov 15 %.

Metán v atmosfére zachytáva teplo a je 23-krát efektívnejší ako CO_2 . Jeho životnosť je však kratšia – 10 až 15 rokov.

Oxid dusný N_2O – prirodzene sa uvoľňuje z oceánov a dažďových pralesov a pôsobením baktérií v pôde. K človekom ovplyvňovaným zdrojom patria dusíkaté hnojivá, využívanie fosílnych palív a priemyselná chemická výroba využívajúca dusík, napríklad aj čistenie odpadových vôd. V priemyselných krajinách má N_2O na emisiách skleníkových plynov podiel okolo 6 %. N_2O je pri absorpcii tepla 310-krát efektívnejší ako CO_2 . Od začiatku priemyselnej revolúcie sa koncentrácia oxidu dusného v atmosfére zvýšila približne o 16 % a prispela 4 až 6 % k umocneniu skleníkového efektu.

ne ako voda, časťou kolobehu uhlíka. Je to veľmi komplexný systém, v ktorom sa uhlík presúva cez atmosféru, pozemskú biosféru a oceány. Rastliny počas fotosyntézy absorbujú CO_2 z atmosféry. Uhlík využívajú na stavbu svojho tkaniva a keď odumrú a rozložia sa, uvoľňujú ho späť do atmosféry. Telá živočíchov (aj ľudí) tiež obsahujú uhlík, ktorý získavajú zo skonzumovaných rastlín alebo zvierat, ktoré sa živia rastlinnou potravou. Tento uhlík sa uvoľňuje ako CO_2 pri dýchaní (vydychovaní) a po smrti pri rozložení telesných pozostatkov. Fosílna palivá sú fosilizované zvyšky uhynutých rastlín a zvierat vytvorené pred miliónmi rokov za určitých podmienok. Preto obsahujú veľa uhlíka. Približne možno povedať, že uhlie je pozostatkom zuhoľnatených lesov, zatiaľ čo ropa je premenený rastlinný život oceánu. (Oceány absorbujú

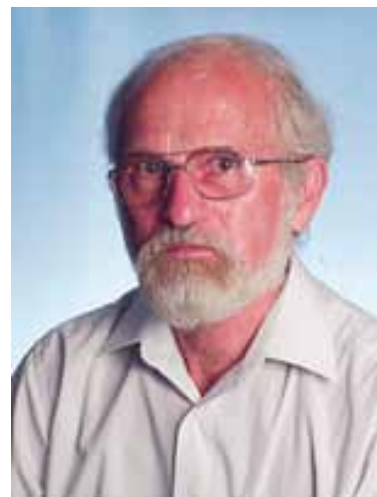
CO₂, ktoré v rozpustenej podobe po užívajú morské rastliny pri fotosyntéze.) Každý rok miliardy ton uhlíka cirkulujú prirodzeným spôsobom medzi atmosférou, oceánmi a suchozemskou vegetáciou. Úroveň oxidu uhličitého v atmosfére sa počas 10 000 rokov pred priemyselnou revolúciou menila o menej ako 10 %. Po roku 1800 sa však používaním obrovského množstva fosílnych palív na získanie energie zvýšila koncentrácia CO₂ asi o 30 %.

Európski vedci nedávno zistili, že súčasná koncentrácia CO₂ v atmosfére je najvyššia za posledných 650 000 rokov. V antarktickom ľade boli z hĺbky viac ako 3 km vyvrútané ľadové jadrá, ktoré sa formovali pred stovkami tisíc rokov. Ľad obsahuje vzduchové bubliny, ktoré udávajú zloženie atmosféry v rôznych obdobiach histórie Zeme.

Zdroj: IPCC, EÚ, Wikipedia

Rozhovor s prof. Milanom Lapinom

Významný meteorológ a klimatológ Milan Lapin je uznávaný odborník v oblasti klimatickej zmeny nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Bol dlhoročným predsedom Slovenského národného klimatického programu a členom tímu Intergovernmental Panel of Climate Change, ktorý v decembri 2007 získal Nobelovu cenu.

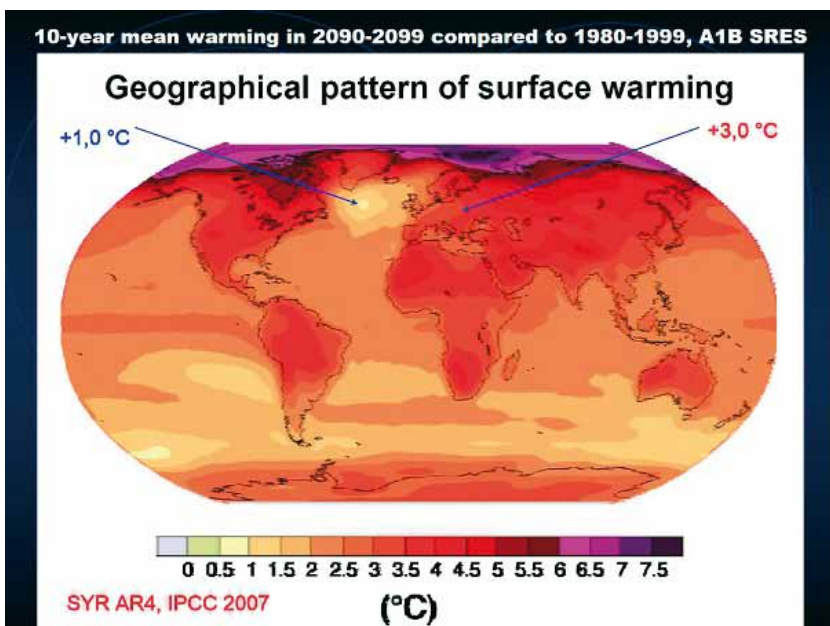

Prof. RNDr. Milan Lapin, CSc.

Napriek vyjadreniam IPCC existuje mnoho skeptikov, ktorí namietajú, že emisie CO₂ spôsobené človekom nemajú vplyv na zmenu klímy, že sú veľmi malé v porovnaní s prirodzeným kolobehom uhlíka. Aký je váš názor?

V súčasnosti ľudstvo emituje do atmosféry fosílny uhlík, teda taký, ktorý síce v atmosfére bol, ale biosféra ho postupne počas viac ako 200 miliónov rokov z atmosféry zachytila

(najmä fotosyntézou), premenila na biomasu a podobne ako dnes po malých množstvách (asi 0,5 miliardy ton ročne) ukladala do fosílií (dnes máme z neho uhlie, ropu a zemný plyn). Vplyvom ľudských aktivít sa dostáva teraz ročne do atmosféry Zeme takmer 10 miliárd ton fosílného uhlíka, čo je v porovnaní s prirodzenou ročnou výmenou 210 miliárd ton uhlíka medzi atmosférou a povrchom Zeme (120 kontinenty a 90 oceány) pomerne málo. Problémom je, že tých 10 miliárd ton antropogénne podmienenej emisie uhlíka sa každoročne zvyšuje a je predpoklad, že do roku 2050 prekročí 15 miliárd ton. Z neho zostane v atmosfére najmenej 40%, čo už zvýšilo koncentráciu oxidu uhličitého v atmosfére do roku 2010 o 38,5% a metánu asi o 160% v porovnaní s obdobím pred rokom 1750. Nedá sa predpokladať, že do roku 2200 sa tento režim nejako zvráti, pretože za takú krátku dobu sa nemôžu vyvinúť v oceánoch a na kontinentoch také biosférické procesy, ktoré by prebytočný uhlík z atmosféry rýchlejšie odčerpali. Priemerné zotrvanie CO₂ v atmosfére je pritom 50 až 200 rokov, ide o čas, kým sa atmosférický uhlík v priemere definitívne uloží do fosílií prostredníctvom biosféry.

Model priemerného oteplenia povrchu Zeme pre roky 2090-2099 v porovnaní s obdobím 1980-1999 podľa jedného zo stredných scenárov A1B. zdroj: SYR AR4, IPCC 2007

Vieme, že slnečná aktivita sa mení v periodických cykloch. Nie je hlavnou príčinou zmien klímy zosilňovanie slnečného žiarenia?

Áno, trend zosilňovania slnečného žiarenia je od roku 1750 o 0,1 až 0,3% (podľa rôznych autorov). Podrobná analýza ukázala, že tento vplyv je 8 až 20-krát menší ako radiačné zosilnenie v dôsledku rastúceho skleníkového efektu atmosféry. Radiačné zosilnenie (radiative forcing) vplyvom rastu koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére je možné tiež pomerne jednoducho vypočítať a dá sa aj laboratórne overiť. Ani sopečné erupcie, ani emisia aerosólov a ani ďalšie vplyvy na prirodzené zmeny klímy nedosahujú dlhodobo taký výrazný trend ako zosilňujúci skleníkový efekt atmosféry.

Nedávno sa v médiách objavili informácie spochybňujúce klimatické modely. Majú vraj príliš veľký rozptyl. Aké scenáre nám ponúkajú?

Dynamické modely atmosférickej a oceánickej cirkulácie sú rôzne čo do zložitosti a aj vstupov. Nedajú sa vôbec prirovnať k jednoduchým modelom rozptylu škodlivín okolo zdroja emisie, modelom hydrologickej bilancie v povodí, alebo modelom evapotranspirácie v kukuričnom poli. Je ale prekvapujúce, že najjednoduchší možný model, ktorý použil v roku 1896 Arrhenius, dával pri zdvojnásobení koncentrácie CO₂ v atmosfére tiež globálne oteplenie o 2 °C, tak ako aj tie dnešné. V súčasnosti sa používajú mnohvrstvé modely v hustej sieti uzlových bodov s rôznou citlivosťou a rôznymi procesmi. Niektoré už berú do úvahy aj viac ako 20 typov zemského povrchu a dynamické procesy v biosfére. Problém je v tom, že nevieme presne, ktoré vstupy sú najlepšie, pretože nevieme, ako sa bude ľudstvo v budúcnosti správať. Prejavuje sa to v širokom rozpätí možnej emisie jednotlivých skleníko-

vých plynov a aerosólov. Niektoré z emisných scenárov sa ale považujú za viac pravdepodobné ako iné. Počíta sa dokonca aj s veľmi nepravdepodobným scenárom, že ľudstvo po roku 2050 prestane s emisiou uhlíka do atmosféry úplne. Aj v tomto prípade by globálne otepľovanie pokračovalo ďalej a oteplí sa do roku 2100 najmenej o 1,0 °C, lebo priemerné zotrvanie CO₂ v atmosfére je asi 120 rokov. Uvažuje sa aj nad tým, že ľudstvo bude naďalej využívať fosílnu palivá, vzrastie počet obyvateľov na Zemi na 15 miliárd a rozvojové krajiny dosiahnu rýchlo štandard dnešných vyspelých krajín. Do roku 2100 sa tak môže globálne oteplieť až takmer o 6,0 °C. Klimatické modely sa stále zlepšujú a je nenáležité argumentovať s nepresnosťou jednoduchých modelov z roku 1990.

Klimatické zmeny boli na Zemi vždy, nenachádzame sa práve v takomto období?

Klimatické zmeny tu boli odjakživa, niektoré dokonca väčšie ako tie súčasné. Hlavný rozdiel je v tom, že v minulosti prebiehali za oveľa dlhšie obdobie ako teraz. Globálne oteplenie o viac ako 3 °C prebiehalo aj niekoľko miliónov rokov a globálne oteplenie o viac ako 1 °C za storočie boli pravdepodobne veľmi vzácné. Za uplynulých 100 rokov sa oteplilo na Zemi v priemere o 0,7 °C (na Sibíri a okolo Špicbergov aj o viac ako 5 °C) a do roku 2100 očakávame ďalšie globálne oteplenie asi o 2,5 °C (na severe Ázie až o 10 °C). Takéto oteplenie nemá obdobu najmenej od konca poslednej ľadovej doby, teda za 10 000 rokov. Niekomu sa to možno nezdá veľa, no rozdiel dlhodobého priemeru teploty vzduchu medzi Komárnom a Trenčinom alebo medzi Lučencom

a Banskou Bystricou je iba 1 °C. Biológovia predpokladajú, že rast priemernej teploty vzduchu o 1 °C za storočie nie je pre ekosystémy veľkým problémom, vedia sa na to prirodzenou cestou adaptovať. Oteplenie o 2 °C už môže spôsobiť značnú nestabilitu ekosystémov, ktorá sa niektorými súvisiacimi dôsledkami môže negatívne prejavovať aj inak (roz-

šírenie chorôb a škodcov, vyhynutie dôležitých druhov a p.). Aj aktivity človeka sa na rýchle zmenené klimatické podmienky adaptujú s problémami. Ľudia žijú a prosperujú aj v podstatne odlišných klimatických podmienkach, no celá technická infraštruktúra, poľnohospodárstvo, zdroje vody, doprava, bývanie a životný štýl sa po stáročia adaptovali a vyvíjali za daných klimatických podmienok, vrátane extrémov počasia vyskytujúcich sa za určité obdobie (aspoň za 30 rokov). Môžeme sledovať, že len nárast rizika intenzívnych zrážok alebo sucha o 10% v porovnaní s minulosťou spôsobuje neprekonateľné problémy, pretože tak protipovodňová ochrana, ako aj systémy zavlažovania a zásobovania vodou sa riešili na podmienky minulých klimatických podmienok. Aj tu však platí, že bohatšie krajiny tento problém riešia ľahšie ako krajiny chudobnejšie a s nižšou úrovňou uplatňovania vedeckých poznatkov v praxi.

Ďakujeme za rozhovor.

Článok a rozhovor pripravila
Beata Hlavčáková

Poznáme víťazov

Večer 30. marca 2010 Nadácia Pontis odovzdala ocenenia víťazom jubilejného 10. ročníka ocenenia Via Bona Slovakia za rok 2009. Z dvanástich udelených cien alebo čestných uznaní získali členské firmy Business Leaders Forum osem. Víťazom Hlavnej ceny pre veľké podniky sa stala spoločnosť VÚB. V kategórii malých a stredných podnikov Čestné uznanie za rozvoj vzdelávania a zodpovedný prístup k zamestnancom získala firma ESET.

Hlavné ceny

Hlavnú cenu pre veľké podniky za komplexný prístup k zodpovednému podnikaniu získala Všeobecná úverová banka, a.s. Stratégia zodpovedného podnikania VÚB, a.s., je postavená na etike a transparentnosti. Banka realizuje niekoľko programov, ktorých cieľom je dialóg a komunikácia s partnermi. Pomáha tomu aj špeciálne vytvorený úsek pre zodpovedné podnikanie, ktorý stratégiu zodpovedného podnikania banky implementuje. Banka má viacero programov starostlivosti o zamestnancov. Jediná nominovaná spoločnosť na **Hlavnú cenu pre malé a stredné podniky**, ESET, získala Čestné uznanie za rozvoj vzdelávania a prístup k zamestnancom. Spoločnosť ESET ponúka zamestnancom nadštandardné pracovné podmienky. V oblasti filantropie podporuje najmä školstvo a zdravotníctvo.

Ceny za zodpovedné podnikanie

Keďže je toto číslo BLF Newslettera venované ochrane životného prostredia a klimatickej zmene, bližšie si predstavíme projekty, ktoré boli prihlásené na tzv. **Zelenú cenu** za projekt v oblasti životného prostredia. Cenu získala spoločnosť Toyota Motor Slovakia za projekt Živé chodníky. Projekt realizuje v spolupráci s Nadáciou Ekopolis a sústreďuje sa

na obnovovanie a vylepšovanie turistických značených chodníkov, náučných trás a verejných priestranstiev využívaných turistami v oblasti Nízkych a Vysokých Tatier. Ďalej boli nomino-

Cenu za VÚB banku prevzal Ignacio Jaquotot, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti.

vané tieto spoločnosti: Bayer za komplexný prístup k ochrane životného prostredia a projekty Green Office, Ekológia v objektíve a výstavu a súťaž detských kresieb s témou ochrana životného prostredia; Envipack za informačnú kampaň, ktorá mala za cieľ zvýšiť povedomie verejnosti o dôležitosti separovania odpadu; Orange Slovensko za komplexný projekt znižovania emisií CO₂; PSA Peugeot Citroën Slovakia za manažment odpadového hospodárstva; Slovenské elektrárne za projekt vysádzania pstruha potočného do troch vysokohorských potokov - do Studeného potoka na Orave, Chotárneho potoka v Tatranskej Lomnici a v Ždiarskom potoku Biela; Slovnaft za projekt Zelené oázy, ktorý formou grantov podporuje realizáciu verejnoprospešných zelených projektov a Skupina Skanska v SR za projekt Ludia pre stromy, ktorý vznikol so zámerom prispieť k zlepšeniu životného pro-

stredia, k starostlivosti, zveľadovaniu zelene a k zvýšeniu estetickej, funkčnej a zdravotnej hodnoty našich miest a obcí.

Etickú cenu za transparentnosť a odstraňovanie korupcie získala spoločnosť Accenture za Accenture Ethics & Compliance Program, ktorý je vyjadrením záväzku spoločnosti dodržiavať vo svojej činnosti najprísnejšie etické štandardy nad rámec zákona. Hodnotiaca komisia sa v tejto kategórii rozhodla oceniť aj druhú nomináciu v tejto kategórii. Skupina Skanska v SR získala Čestné uznanie za úsilie odstraňovať korupciu v stavebníctve, za prijatie Etického kódexu a prípravu implementačného plánu do vnútra spoločnosti. **Cenu za zodpovedný prístup k zamestnancom** získala spoločnosť Slovnaft za projekt Eiffel. Projekt je zameraný na zvyšovanie lojality za-

Jednu cenu a čestné uznanie získala spoločnosť Accenture. Za spoločnosť ocenenia prevzal generálny manažér Peter Škodný.

mestnancov, budovanie a odovzdávanie znalostí medzi zamestnancami na rôznych úrovniach, zlepšovanie komunikácie medzi zamestnancami a manažmentom a morálne ohodnotenie iniciatívy zamestnancov. Cenu za zodpovedné pôsobenie na trhu

získala spoločnosť T Mobile Slovensko. Porotu presvedčilo zavedenie paušálu pre nepočujúcich, ktorý rešpektuje potreby tejto komunity v oblasti komunikácie a je súčasťou komplexného programu podpory nepočujúcich.

Ceny za firemnú filantropiu

Cenu za dlhodobý pozitívny vplyv podniku na spoločnosť a okolitú komunitu získala spoločnosť Anasoft APR, a.s., za podporu literatúry a pôvodnej slovenskej prózy prostredníctvom projektu Anasoft Litera. **Cenu za odvahu podporiť inovatívny projekt** realizovaný v neprebádanej oblasti alebo netradičnou formou sa hodnotiaca komisia rozhodla neudelit'. K dispozícii mala viacero nominácií, no rozhodla sa udeliť Čestné uznanie za odvahu podporiť náročnú tému. Získala ho spoločnosť Accenture za podporu projektu Gama, ktorý je zameraný na sociálnu prácu s trestanými osobami. **Cenu za zapájanie zamestnancov do dobrovoľníckych aktivít** získala spoločnosť Hewlett-Packard Slovakia. Spoločnosť HP Slovensko je po tretí rok partnerom firemného dobrovoľníckeho podujatia Naša Bratislava, je partnerom darcovského programu Dobrá krajina, spolupracuje na programe Mládež pre budúcnosť a pripravuje vlastný charitatívny projekt HP Vianočný týždeň.

Špeciálne ocenenia

Čestné uznanie za mediálny prínos v rozvoji zodpovedného podnikania

a firemnej filantropie na Slovensku udelila Nadácia Pontis Márii Grebeňovej-Laczovej, redaktorky Slovenského rozhlasu, za šírenie osvetu o zodpovednom podnikaní a darčovstve vo verejnosti. Druhým udeleným špeciálnym ocenením bola **Cena za inovatívne riešenia sociálnej inklúzie** pri príležitosti Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu 2010. Cenu udelenú v partnerstve s Fondom sociálneho rozvoja získala spoločnosť T-Mobile Slovensko za dlhodobý vplyv na komunitu nepočujúcich a sluchovo postihnutých občanov, ich začleňovanie do majoritnej spoločnosti a zvyšovanie kvality ich života.

„Okrem rekordného počtu nominácií sa aj hodnotenia zúčastnil rekordný počet členov komisie. Prekvapila nás však iba jediná nominácia na Hlavnú cenu pre malé a stredné podniky. Hodnotiaca komisia sa preto rozhodla v tejto kategórii udeliť len Čestné uznanie za rozvoj vzdelávania a zodpovedný prístup k zamestnancom. Plánujeme od tohto roka rozbehnúť intenzívnejšie šírenie povedomia o zodpovednom podnikaní aj medzi malými a strednými podnikmi. Verím, že sa to v budúcich rokoch odrazí aj na počte nominácií v tejto kategórii.“
Olga Auchenbach, programová koordinátorka Nadácie Pontis.

Dve ocenenia si odniesla spoločnosť T-Mobile Slovensko. Na fotografii zľava: Tatiana Švrčková, Simona Sýkorová, Petra Hrnčiarová a Miroslava Kušnírová - Benčíková.

Organizátor

Hlavný partner

Partneri

U. S. Steel Košice, s.r.o.
A Subsidiary of United States Steel

Partner ceny za inovatívne riešenia sociálnej inklúzie

Mediálni partneri

Zmeny, nové príležitosti a zodpovedné podnikanie

Využite jedinečnú príležitosť stretnúť najväčších odborníkov v oblasti zodpovedného podnikania. Položte otázku pre CEO on-line a prídte si na konferenciu vypočuť, čo vám odpovie. Konferencia sa tento rok uskutoční 13. mája 2010 v hoteli Austria Trend Bratislava.

Témy konferencie

Plenárna časť a CEO Panel

Konferenciu otvorí plenárna časť, ktorá bude spojená s CEO panelom. Plenárna časť konferencie sa zameria hlavne na výzvy súčasnosti - riziká budúcnosti - klimatické zmeny, demografický vývoj, ekonomickú udržateľnosť vs. zodpovedné podnikanie. Odpovie na otázku, či je zodpovedné podnikanie riešením výziev súčasnosti.

Účasť na paneli potvrdili: Kerstin Born, CSR Europe; v.z. Ivan Golian, Orange Slovensko; Jacob Preisler, Philip Morris Slovakia; Paolo Ruzzini, Slovenské elektrárne, člen skupiny Enel; Pierre Chazerain, Stredoslovenská energetika; a v.z. Elena Kohútiková, víťaz Via Bona Slovakia 2009, VÚB banka.

Zmeny – riziko či príležitosť pre nové produkty a služby?

Ako previesť ekonomické zmeny na príležitosť pre nové produkty a služby? Aké sú nové potreby zákazníkov? Ako prispievajú zelené energie k trvalej udržateľnosti? Aké sú sociálne zmeny z pohľadu zamestnancov? Má zodpovedný down-sizing a lojalita zamestnancov vplyv na výkon firmy? Na tieto otázky odpovie druhý blok. Vystúpi v ňom Patrick O'Meara, National Membership Director, **Business in the Community**; Chiara Mingoli, CSR špecialistka, **ENEL**; a Jozef Lazar, riaditeľ sekcie Ľudské zdroje, **Stredoslovenská energetika**.

Zodpovedná komunikácia a transparentnosť = vyššia hodnota firmy?

V treťom bloku sa zameriame na tieto otázky: Zvyšuje zodpovedné podnikanie hodnotu firmy? Ako si počínajú zodpovedné firmy na burze? Aký je

prínos zodpovednej komunikácie a transparentnosti pre firmu? Vnímajú nás naši zákazníci ako zodpovednú firmu? Vedie zodpovedná značka k vyšším ziskom? Aká je pridaná hodnota zodpovednosti?

V bloku vystúpia Tony Campos, Senior Executive, Responsible Investment, **FTSE Group**; Vladislav Kupka, Riaditeľ Úseku služieb zákazníkom, **Orange Slovensko**; a Marcela Pokorná, Environmental and Social Manager, **Ikea**.

Registrovať sa môžete do 11. mája na stránke www.blf.sk/konferencia2010-registracia.

Počet miest je kapacitne obmedzený

Využite jedinečnú príležitosť stretnúť najväčších odborníkov v oblasti zodpovedného podnikania

registrácia a informácie: www.blf.sk/konferencia2010

organizátori: pontis, Business Leaders Forum, Stratégie, Orange

partneri: SLOVENSKE ELEKTARNY, POKUP MORA, SITA, SLOVENSKE ELEKTARNY, CSR

mediálni partneri: TREND, The European Council of Business, DISPOZÍCIA: NOVEN

Kerstin Born CSR Europe

Kerstin Born je výkonnou riaditeľkou CSR Europe. Pred prácou v CSR Europe pracovala v spoločnosti DaimlerChrysler Financial Services ako vedúca medzinárodného projektu riadenia talentov a zručností v spoločnosti. Vyštudovala univerzitu v Göttingene a Bonne (Nemecko) a v Caene (Francúzsko). Má tituly MA a MBA z Open University Business School, Milton Keynes.

Tony Campos FTSE Group

Tony Campos pracuje v FTSE Group na pozícii Senior Executive v divízii Responsible Investment. Zodpovedá za riadenie výskumných partnerstiev a dohliada na manažment burzového indexu. Koordinuje taktiež globálny program spolupráce FTSE s firmami zahrnutými v indexe FTSE4Good. Má titul z univerzity vo Wisconsin.

Vladislav Kupka Orange Slovensko

V spoločnosti Orange Slovensko pôsobí od roku 1996. Od roku 1997 postupne vybudoval a riadil oddelenie Back Office, kde zodpovedal za tvorbu a optimalizáciu procesov v oblasti vzťahov so zákazníkmi. Od roku 2006 riadil oddelenie vzťahov so zákazníkmi rezidenčného segmentu Úseku služieb zákazníkom. Od júla 2008 je riaditeľom Úseku služieb zákazníkom spoločnosti Orange Slovensko.

Program

8.00 – 9.00	Registrácia
Plenárna časť	Výzvy súčasnosti – riziko či príležitosť budúcnosti?
9.00 – 9.10	Otvorenie Lenka Surotchak, Nadácia Pontis
9.10 – 9.20	Príhovor generálneho partnera Ivan Golian, Orange Slovensko
9.20 – 9.45	Výzvy súčasnosti – riziká budúcnosti – klimatické zmeny, demografický vývoj, ekonomická udržateľnosť vs. zodpovedné podnikanie Kerstin Born, Executive Director, CSR Europe
9.45 – 10.20	CEO panel – Je ZP odpoveďou na výzvy súčasnosti? Orange Slovensko (v.z. Ivan Golian), Philip Morris (Jacob Preisler), Slovenské elektrárne, člen skupiny Enel (Paolo Ruzzini), Stredoslovenská energetika (Pierre Chazerain), VÚB banka (v.z. Elena Kohútiková) Otázky a diskusia
10.20 – 10.40	Prestávka
POZOR! Bloky 2.1 a 2.2 prebiehajú paralelne.	
Blok 2.1	Zmeny – príležitosť pre nové produkty a služby?
10.40 – 11.00	Ekonomické zmeny – Príležitosť a motivácia pre nové produkty a služby. Nové potreby zákazníkov (nové biznis modely, e služby, zmena konkurenčného prostredia). Patrick O'Meara, National Membership Director, Business in the Community
11.00 – 11.20	Zelená energia a trvalá (aj energetická) udržateľnosť, obnoviteľné zdroje, energetická efektívnosť. Chiara Mingoli, CSR špecialistka, ENEL
11.20 – 11.40	Sociálne zmeny, down-sizing, diverzita a vzťah zamestnávateľ- zamestnanci – vplyv na výkon firmy a lojalitu zamestnancov Jozef Lazar, riaditeľ sekcie Ľudské zdroje, Stredoslovenská energetika
11.40 – 12.00	Diskusia
Blok 2.2	Zodpovedná komunikácia a transparentnosť – vyššia hodnota firmy
10.40 – 11.00	Hodnota firmy vs. ZP. Ako si vedú zodpovedné firmy na burze? Business case zo sveta. Tony Campos, Senior Executive, Responsible Investment, FTSE4Good
11.00 – 11.20	Komunikujeme zodpovedne a transparentne Vladislav Kupka, riaditeľ Úseku služieb zákazníkom, Orange Slovensko
11.20 – 11.40	Zodpovedná značka = vyššie zisky? Aká je pridaná hodnota zodpovednosti? Marcela Pokorná, Environmental & Social Manager, Ikea
11.40 – 12.00	Diskusia
12.00 – 13.00	Obed
Trhovisko riešení	
13.00 – 13.05	Otvorenie Paolo Ruzzini, prezident Business Leaders Forum
13.05 – 15.00	<ul style="list-style-type: none"> • Zodpovedne k životnému prostrediu • Komunita • Zamestnanci • Zodpovedná komunikácia a produkty

Dvadsať tipov ako osviežiť svoj mobil

Nové smart telefóny lákajú svojich užívateľov aplikáciami sľubujúcimi zázraky od výmyslu sveta. Pozrime sa teda na tie, ktoré ponúkajú príležitosť zlepšiť našu ekologickú stopu. S prichádzajúcou jarou si možno okrem šatníka osviežite aj svoj mobil a zlepšíte svoju karmu.

Chcete sa nabiť informáciami?

1. 3rd Whale Mobile. Toto je obľúbená aplikácia, ktorá existuje aj pre iPhone. Ponúka vám množstvo informácií a ekologických tipov a tiež databázu ekologických firiem.
2. Green Tips. Jednoduchá aplikácia, ktorá vás zásobí tipmi na ekologickejší život alebo vám pripomenie tie, ktoré už poznáte.
3. Eco Buzz Widget. Táto aplikácia ponúka najnovšie správy z oblasti klimatických zmien, prináša informácie o najnovších eko vychytávkach na trhu.
4. Print Green. Zaujímajú vás novinky a témy z oblasti ekologickej tlače?
5. The Amish. Krátka publikácia o komunitách Amishov, žijúcich v USA, ktoré si zvolili asketický životný štýl a vozia sa na droškách ťahaných koňmi, nepoužívajú elektrinu a podobne. Knižka sľubuje množstvo ekologických inšpirácií.

Viete ako ušetriť?

6. Eco Charger. Chcete vedieť, kedy sa váš telefón nabil? Táto aplikácia vás na to upozorní, aby ste ho mohli ihneď vypojiť zo zásuvky a zbytočne neplytvat elektrinou.
7. IAmGreen. Táto aplikácia vám nastaví telefón tak, aby používal menej energie. Navyše za to, že si stiahnete túto aplikáciu, organizácia vysadí strom. Táto aplikácia je dostupná pre Android, iPhone a BlackBerry.
8. PowerTutor. Toto všetko sú skvelé aplikácie, ktoré vám pomôžu žiť zelenšie. Viete ale, koľko energie tieto aplikácie spotrebujú? PowerTutor vám pomôže zorganizovať a zefektívniť váš mobil.
9. Mobile Banking from USAA. Mobilné bankovníctvo je čoraz populárnejšie a navyše ekologické, keďže šetrí emisie CO₂.
10. Green Mileage. Táto jednoduchá aplikácia vám povie, koľko kilometrov bude mať váš výlet a koľko benzínu naň miniete.
11. Green Driving Gauge. Poznáte pravidlá ekologickej a ekonomickej jazdy? Táto aplikácia vás ich naučí používať pri šoférovaní.
12. GreenYou. Vypočítajte si svoju uhlíkovú stopu a pripravte si individuálny plán, ako ju neutralizovať.
13. iGreenCircle. Aplikácia, sociálna sieť, ktorá chce spojiť ekologicky zmyšľajúcich ľudí. Zatiaľ ju používa iba obmedzený počet užívateľov, ale má vraj potenciál.
14. Carbon Meter. Zmonitorujte si aktivity, ktoré sú šetrné voči životnému prostrediu, ako napríklad chôdza. Aplikácia ponúka aj bonusy, aby ste si tieto aktivity udržali.
15. PedNav. Jedna z možností, ako si udržať nízku uhlíkovú stopu, je vybrať si najkratšiu cestu. Táto aplikácia vám v tom pomôže.

Janka Ružická

Pokračovanie v blogu na stránke zodpovednepodnikanie.sk

Konferencia o zodpovednom podnikaní

13. máj 2010, Bratislava

Zmeny, nové príležitosti a zodpovedné podnikanie budú hlavnými témami tohtoročnej konferencie o zodpovednom podnikaní. Vystúpia sa na nej zástupcovia spoločností a organizácií ako BITC, CSR Europe, Enel, FTSE Group, IKEA, Orange Slovensko, Philip Morris, Slovenské elektrárne, Stredoslovenská energetika a VÚB banka. Novinkou je predpoludňajší CEO panel, ako aj možnosť položiť otázku pre CEO on-line. Súčasťou konferencie je tiež trhovisko firemných riešení. Registrácia je možná do 11. mája 2010.

Viac: str. 8-9,

www.blf.sk/konferencia2010

Výstava Green Office

18. máj 2010, Budapešť

Opäť po roku sa otvoria brány výstavy o ekologickom chode kancelárií. Každoročne sa jej zúčastní niekoľko desiatok vystavovateľov, hlavne z Maďarska. Predstavia sa spoločnosti, ktoré sa zameriavajú najmä na dodávku kancelárskych potrieb, kancelárskeho nábytku, čistiacich materiálov či iných ekovýrobkov. Výstavu organizuje maďarská organizácia Követ a je jednou z mála svojho druhu v strednej Európe.

Viac: www.zoldiroda.hu

The Global Conference on Sustainability and Transparency

26. – 28. máj 2010, Amsterdam

Jedno z najväčších stretnutí odborníkov z oblasti zodpovedného podnikania sa uskutoční v Amsterdame. Konferencia o trvalo udržateľnom rozvoji a transparentnosti, ktorú organizuje Global Reporting Initiative, privíta opäť vyše 1000 účastníkov. Budú sa zaoberať otázkou, či a ako môže reportovanie pomôcť vybudovať lepšiu budúcnosť pre nasledujúce generácie. Medzi rečníkmi nebude chýbať napríklad princ Charles či Georg Kell, výkonný riaditeľ Global Compact.

Viac: www.amsterdamgriconference.org